LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Tämän hetken tilanne näyttää aika hyvältä. Kuivin jaloin selvitään, jos mitään suuria sateita ei tule. **JOHTAVA HYDROLOGI BERTEL VEHVILÄINEN, SYKE**

Lähipäivien sateet ratkaisevat Lapin tulvat

Lämmin sää on sulattanut Lapin lumia nopeasti. Tulvien suuruus riippuu pitkälti sateista.

JANNE KOSKENNIEMI

Ounasjoen nouseva vesi esti torstaina pääsyn lintutornille Kittilässä.

Kittilän vanhainkodin rannassa vesi oli torstaina korkealla.

Kolarin Äkäslompolossa Yllästunturin kainalossa lumien sulaminen on nostanut Äkäsjoen tulvimaan yli penkkojen.

Ounasjoella vedenkorkeus nousi alkuviikolla puolen metrin, jopa 80 sentin vuorokausivauhdilla.

Torstaina aamupäivällä veden nousu oli hidastunut kylmän sään vaikutuksesta ja vesi noussut edellisen vuorokauden aikana enää noin 25 senttiä, kertoi johtava hydrologi **Bertel Vehviläinen** Suomen ympäristökeskuksesta.

”Tämän hetken tilanne näyttää aika hyvältä. Kuivin jaloin selvitään, jos mitään suuria sateita ei tule. Kauhuskenaario on sellaiset 22 millimetriä vuorokaudessa”, arvioi Vehviläinen.

Kittilässä seurataan tilannetta

Ilman suuria sateita tilanne näyttäisi Vehviläisen mukaan menevän Ounasjoella viime kevään kaltaisena, eikä veden pitäisi nousta edes lähelle vahinkorajaa.

”Mutta kyllä me viikonloppu jännitetään.”

Lähimpänä tulvan vahinkorajaa hätyytellään Kittilän kirkonkylässä. Kunnassa seurataan tilanteen kehittymistä ja on varauduttu tarvittaessa toimenpiteisiin.

Lunta on tällä hetkellä Lapissa aivan Ounas- ja Kemijoen latvoilla sekä Käsivarren huipulla.

”Tornionjoella on aika iso tulvaennuste, mutta huippu tulee vähän myöhemmin, kuin Ounasjoella, noin viikon kuluttua”, Vehviläinen kertoo.

”Tornionjoellakin näyttäisi ennusteiden mukaan siltä, että vesi sopisi uomiin, eikä menisi penkkojen yli.”

”Ennustetta sinne vielä tarkennetaan. Myös siellä tilanne on sateista kiinni”, sanoo Vehviläinen.

Vedenkorkeudet ovat Tornionjoella lähimpänä vahinkorajoja Torniossa ja Pellossa.

Ivalojoella puolestaan tulvatilanne näyttää Vehviläisen mukaan suhteellisen rauhalliselta. Lähipäivinä huippunsa saavuttava tulva on siellä jäämässä keskimääräistä pienemmäksi.

Suomen ympäristökeskuksen mukaan Kemijoen kevättulva on keskimääräinen tai sitä pienempi ja tulvahuipun piti ajoittua torstain ja tämän perjantain vaiheille.

Kuusamon Oulankajoelle ennustettiin tulvahuippua torstaille.

Vesi oli katkaissut Karhunkierroksen reitin Koutajoen riippusillalla. Reitti on ennusteen mukaan poikki lauantaihin.

Järvien vedenkorkeudet jäävät matalalle

Suomen ympäristökeskuksen mukaan Etelä- ja Keski-Suomessa useiden luonnontilaisten järvien vedenkorkeudet jäävät kesällä tavallista alemmaksi.

Pohjanmaan säännöstellyissä ja säännöstelemättömissä järvissä pinnat ovat paljon alempana kuin normaalisti toukokuussa.

Osa järvistä on alempana kuin mitä koskaan havaintoaikana on toukokuussa todettu.

Päijänteen ja Saimaan vedenkorkeudet ovat nyt noin 40 senttiä keskimääräistä korkeammalla.

MAIKKI KULMALA

Mukana
METSÄKONEVIESTI!

OSTA OMASI!
vain 6,90€
(norm. ~~8,90 €~~)

NYT LEHTIPISTEISSÄ!

koneviesti
SUOMEN KONEUSKOTTAVIN AMMATTILEHTI

Tilaa Koneviesti itsellesi! 3 numeroa **vain 25,30 €** (norm. ~~31,10 €~~).
Tilaa lähettämällä tekstiviesti: TILAUS KM4027 sekä nimesi ja osoitteesi numeroon 12147. Tai netissä: www.koneviesti.fi/netti Tilaustunnus: KM4027

Normaali tekstiviestin hinta. Palvelu toimii kaikissa kotimaan mobiiliverkoissa. Tarjous voimassa 6.6.2014 asti kotimaassa. Tilaus alkaa ensimmäisestä mahdollisesta numerosta ja se laskutetaan tilauksen alettua. Nimi- ja yhteystietoja voidaan käyttää ja luovuttaa henkilötietolain mukaisesti.

Puupolttoaineet säilyttivät ykköstilansa

Puupolttoaineet olivat viime vuonna Suomen merkittävin energianlähde, Tilastokeskus kertoi torstaina pikaennakkotiedoissaan. Puu ohitti öljyn ensi kertaa toissa vuonna.

Viime vuonna kivihiilen käyttö lisääntyi, mutta turpeen, öljyn ja maakaasun kulutus väheni.

Maatalouden päästöt ennallaan

Maatalouden kasvihuonekaasupäästöt olivat viime vuonna 5,7 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia, eli tasan samat kuin 2012.

Laskennassa on käytetty viime vuoden eläinmäärätietoja: nautojen ja sikojen määrä pieneni, siipikarjan määrä kasvoi.

Maatalous ei kuulu päästökauppaan, kuten eivät myöskään muun muassa polttoaineiden käyttö rakennusten lämmityksessä, liikenne lentoliikennettä lukuunottamatta ja jätehuolto.

Yhteensä päästökauppaan kuulumattomilla sektoreilla kasvihuonekaasupäästöt laskivat reilut 7 prosenttia.

Laskuun vaikuttivat esimerkiksi liikenteen biopolttoaineet. Myös puupolttoaineita käytettiin lämmitykseen entistä enemmän.

Päästökaupan ulkopuoliset päästöt alittivat viime vuonna EU:n asettaman velvoitteen noin 6 prosentilla.

Päästökaupan piirissä olevat päästöt taas kasvoivat lähes 7 prosenttia. Kasvua selittää osin se, että päästökaupan piiriin tuli uusia toimintoja muun muassa kemian teollisuudesta.

> Markkinahakkuiden määrä kasvoi viime vuonna kymmenesosan.

Hiilinielu väheni kolmasosan

Tilastokeskuksen mukaan lisääntyneet hakkuut pienensivät metsätalouden ja maankäytön hiilinielua kolmanneksen.

Suuntaa-antava arvio on tehty vain hakkuiden perusteella, mukana ei siis ole muita sektoreita.

Markkinahakkuiden määrä kasvoi viime vuonna kymmenesosan.

Maankäytön, maankäytön muutoksen ja metsätalouden hiilinielu oli 2013 17,6 hiilidioksiditonnia, kun 2012 vuonna se oli 25,9 tonnia.

Kokonaisuutena Suomen kasvihuonekaasujen päästöt ovat matalalla tasolla. Ne olivat jo 2012 alhaisimmalla tasolla sitten vuoden 1990. Viime vuonna laskua oli vielä hieman.

Vuonna 2012 päästöt olivat 61 miljoonaa, viime vuonna 60,6 miljoonaa hiilidioksiditonnia vastaava määrä.

PAULA LIESMÄKI

Maatalouden kasvihuonekaasupäästöt kunnittain 2012

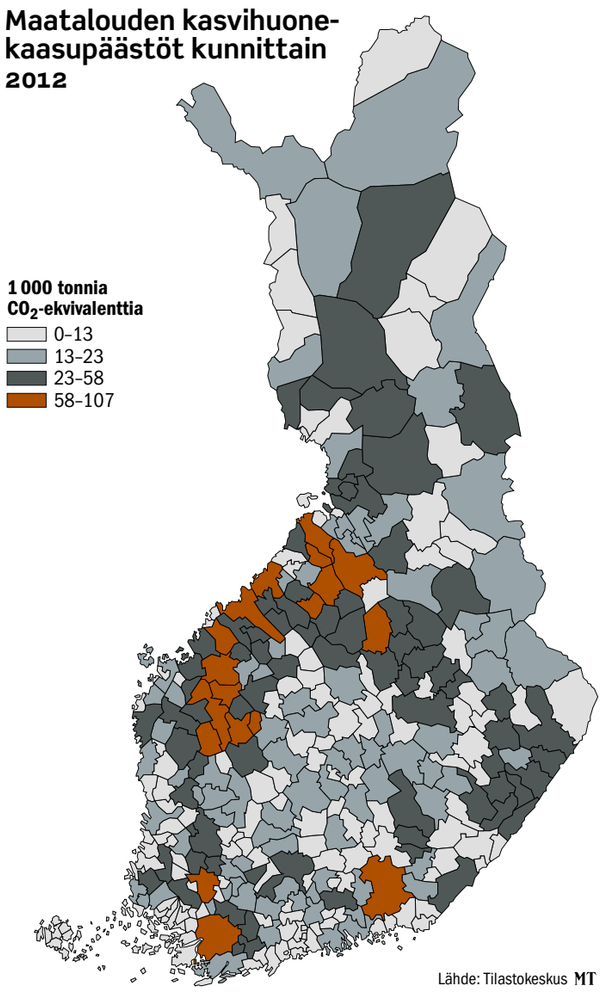

Lähde: Tilastokeskus MT

Puutiaisten levinneisyys selvitetään kyselyllä

Puutiaisten levinneisyysalueita kartoitetaan parhaillaan kansalaiskyselyllä koko Suomen kattavasti. Tutkimuksen tekee Turun yliopiston biologian laitos. Kyselyyn voi vastata nettiosoitteessa *www.puutiaiset.fi*.

Suppeampien tutkimusten sekä saatujen havaintojen perusteella puutiaisten määrän on todettu kasvaneen merkittävästi, ja ne ovat levittäytyneet yhä laajemmalle alueelle Suomessa.

”Kesinä 2012 ja 2013 Seilin saarella Saaristomerellä tehtyjen elinympäristökartoituksen perusteella puutiaisten määrä oli runsaan kymmenen vuoden aikana moninkertaistunut. Tämä oli tapahtunut kaikissa elinympäristöissä eli havumetsissä, lehtimetsissä, niityillä, laidunalueilla ja lepiköissä, eniten mustikkavaltaisissa havumetsissä”, amanuenssi **Ritva Penttinen** Turun yliopiston eläinmuseosta kertoo.

Osoitteessa *www.puutiaiset.fi* voi kertoa, missä ja milloin on nähnyt puutiaisen luonnossa tai kiinnittyneenä ihmiseen tai eläimeen.

MT

Mustikan sato jää pieneksi

Mustikan sato jää pieneksi, sillä paikoin jopa puolet mustikan varvuista on kuivunut. Ruskeisiin ja kuivuneisiin varpuihin ei tule kukkia, eikä siten marjojakaan.

Syynä varpujen kuivumiseen ja paleltumiseen on ollut lumen puute.

Ruskistuneet mustikkavarvikot ovat useimmiten sijainneet valoisissa, harvapuustoisissa tai harvennetuissa metsäkohteissa tasamaalla tai mäkisessä maastossa aurinkoisilla etelä- ja länsirinteillä. Myös puustoisilla soilla, korvissa ja rämeillä on esiintynyt vaurioita mustikkakasvustoissa. Pohjoisrinteillä mustikat ovat pärjänneet paremmin.

Metsäntutkimuslaitoksen mukaan kuolleita mustikan varpuja esiintyy eniten Itä-Suomessa, mutta vaurioalueita on myös Etelä-Suomessa ja muualla Keski-Suomessa. Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan pohjoisosissa sekä Lapin alueilla lumi suojasi paremmin varpuja pakkas- ja kuivumisvaurioilta.

MT